

ויקרא

מפורש ומבואר ע"י
Ramban on Leviticus
Rashi on Leviticus
Ibn Ezra on Leviticus

This volume was generated dynamically using a Custom Mikraot Gedolot tool developed for Sefaria's summer contest.

Created by:
Eshel Sinclair
eshel.sinclair@gmail.com

ויקרא 1

1 וַיִּקְרָא אֶל־מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלָיו מֵאֹהֶל

מוֹעֵד לֵאמֹר:

רמב"ן על ויקרא

אמר הכתוב בכאן ויקרא אל משה וידבר ה' אליו ולא כן בשאר המקומות בעבור שלא היה משה יכול לבא אל אהל מועד להיותו נגש אל המקום אשר שם האלהים רק בקריאה שיקרא אותו שכבר נאמר למשה (שמות כה כב) ונועדתי לך שם ודברתי אתך מעל הכפורת (אשר אועד לך שמה) וכיון שידע שהשם יושב הכרובים שם נתיירא לבא באהל כלל עד שיקרא אליו כאשר עשה בהר סיני שאמר (שם כד טז) ויקרא אל משה ביום השביעי מתוך הענן או שלא היה משה יודע שהכבוד באהל ושיהיה לו הדבור משם כי לא כסהו הענן עד יום השמיני כדעת רבותינו (ת"כ להלן טא) ואחרי הקריאה בא משה באהל לפני ולפנים כמו שדרשו (תורת כהנים אחרי פרשה טז א) אהרן בבל יבא ואין משה בבל יבא ואין זה דרך פשט בכתוב הזה וכבר פירשתי למעלה (שמות מ לד) ורבותינו אמרו (תורת כהנים פרשה א ז) כי לכל הדברות ולכל האמירות ולכל הצווים קדמה קריאה כלומר שיאמר אליו משה משה ויאמר הנני וזה דרך חבה וזרז למשה והנה על דעתם הזכיר זה בכאן בעבור שהוא תחלת הדבור אשר היה אליו מאהל מועד ללמד על כלם כי כן יהיה משפטו כל הימים בכל התורה ו"מאהל מועד" לדעתם הוא מוקדם ויקרא אליו מאהל מועד וידבר ה' אליו באהל כי משה שם היה ושיעור הכתוב כפי פשוטו ומשמעו ויקרא ה' אל משה וידבר אליו מאהל מועד ועל דרך האמת הוא כמו ואל משה אמר עלה אל ה' (שמות כד א) וסודו ידוע ממעמד הר סיני ובעשרת הדברות וכבר רמזתי לו (שם):

רש"י על ויקרא

ויקרא אל משה לְכָל דְּבָרוֹת וְלְכָל אֲמִירוֹת וְלְכָל צְוִיִּים קְדָמָה קְרִיאָה, לְשׁוֹן חֶבֶה, לְשׁוֹן שְׂמֵלֶאכִי הַשֶּׁרֶת מִשְׁתַּמְּשִׁין בוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּקְרָא יְהוָה אֶל מֹשֶׁה (ישעיהו ו'), אֲבָל לְבִיאי אֲמוֹת הָעוֹלָם נִגְלָה עֲלֵיהֶן בְּלִשׁוֹן עֲרָאִי וְטַמְאָה, שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּקְרָא אֱלֹהִים אֶל בָּלָעַם (במדבר כ"ג):

ויקרא אל משה הַקּוֹל הוֹלֵךְ וּמְגִיעַ לְאָזְנוֹ וְכָל יִשְׂרָאֵל לֹא שׁוֹמְעִין; יָכוֹל אִף לְהַפְסִיקוֹת הָיְתָה קְרִיאָה, ת"ל וַיְדַבֵּר — לְדַבֵּר הָיְתָה קְרִיאָה וְלֹא לְהַפְסִיקוֹת, וּמָה הָיוּ הַפְסִיקוֹת מִשְׁמָשׁוֹת? לְמַן רוּחַ לְמִשְׁה לְהַתְבוֹנֵן בֵּין פְּרִשָּׁה לְפְרִשָּׁה וּבֵין עֲנָן לְעֲנָן; ק"ן לְהִדְיוּט הַלּוֹמֵד מִן הַהִדְיוּט:

אליו לְמַעַט אֶת אֹהֶל; ר' יְהוּדָה אֹמֵר י"ג דְּבָרוֹת נֶאֱמָרוּ בְּתוֹרָה לְמִשְׁה וְלֹא־הָרָן וּכְנָגְדָן נֶאֱמָרוּ י"ג מַעֲוִטִין, לְלַמֶּדֶךָ שֶׁלֹּא לֹא־הָרָן

The LORD called to Moses and spoke to him from the Tent of Meeting, saying:

נֶאֱמָרוּ אֵלָּא לְמִשְׁה שִׁיאֵמַר לֹא־הָרָן, וְאֵלּוּ הֵן י"ג מַעֲוִטִין: לְדַבֵּר אֹתוֹ, מִדְּבַר אֵלָיו, וַיְדַבֵּר אֵלָיו (במדבר ז'), וְנוֹעֲדִיתִי לָךְ (שמות כ"ה) — כָּלֵן בְּתוֹרַת כְּהֻנִּים, יָכוֹל יִשְׁמְעוּ אֶת קוֹל הַדְּבֹר ת"ל קוֹל לוֹ, קוֹל אֵלָיו, מִשְׁה שׁוֹמֵעַ וְכָל יִשְׂרָאֵל לֹא שׁוֹמֵעַ:

מאהל מועד מְלַמֵּד שֶׁהָיָה הַקּוֹל נִפְסָק וְלֹא הָיָה יוֹצֵא חוּץ לֹא־הָלָל; יָכוֹל מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל נְמוּךְ, ת"ל אֶת הַקּוֹל, מָהוּ הַקּוֹל? הוּא הַקּוֹל הַמְּפָרֵשׁ בְּתַהֲלִים קוֹל ה' בְּפֶתַח קוֹל ה' בְּהֶדֶר קוֹל ה' שֶׁבַר אֲרָצִים (תהילים כ"ט), אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר מֵאוֹהֶל מוֹעֵד? מְלַמֵּד שֶׁהָיָה הַקּוֹל נִפְסָק. כִּי־צֵא בּוֹ וְקוֹל כְּנָפֵי הַכְּרוּבִים נִשְׁמָע עַד הַחֲצֵר הַחִיצוֹנָה (יחזקאל י'), יָכוֹל שֶׁהַקּוֹל נְמוּךְ ת"ל כְּקוֹל אֵל שְׂדֵי בְּדִבְרוֹ, אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר עַד הַחֲצֵר הַחִיצוֹנָה? שֶׁכֵּן שִׁמְעִיעַ שָׁם הָיָה נִפְסָק:

מאהל מועד לאמר יָכוֹל מִכָּל הַבֵּית, ת"ל מֵעַל הַכִּפְתָּר, יָכוֹל מֵעַל הַכִּפְתָּר כָּלָה, ת"ל מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים:

לאמר צֵא וְאָמַר לָהֶם דְּבָרִי כְּבוֹשִׁין — בְּשִׁבְלֵיכֶם הוּא נִדְּבָר עִמִּי; שֶׁכֵּן מִצִּינוּ שֶׁכָּל ל"ח שָׁנָה שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר כְּמִנְדִּים, מִן הַמְּרָגְלִים וְאֵילָף, לֹא נִתְיַחַד הַדְּבֹר עִם מִשְׁה, שֶׁנֶּאֱמַר וַיְהִי כֹאֲשֶׁר תָּמוּ כָּל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה לְמוֹת ... וַיְדַבֵּר ה' אֵלַי לֵאמֹר (דברים ב'), אֵלַי הָיָה הַדְּבֹר. ד"א צֵא וְאָמַר לָהֶן דְּבָרִי וְהִשִּׁיבֵנִי אִם יִקְבְּלוּם, כָּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּשָּׁב מִשְׁה אֶת דְּבָרֵי הָעָם וְגו' (שמות י"ט):

אבן עזרא על ויקרא

ויקרא מִצִּינוּ בְּרִית יַחֲיד בַּעֲבוּר שְׁנֵי דְּבָרִים גַּם יִתְכַּן לְהוֹיֹת מִצְוָה אַחַת בַּעֲבוּר דְּבָרִים רַבִּים כְּמִצְוַת הָעוֹלָה וְהַקְרִבָּן כִּי בַתָּה כָּל חֵלֶק בַּעֲדוֹ יִמְלֹט חֵלֶק שִׁישׁ לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא עַל כֵּן פִּירוּשׁ לְכַפֵּר לַתָּה כּוֹפֵר וְהַעֲדָה מִתְחַלֵּת כִּי תִשָּׂא עַל כֵּן כְּתִיב פֶּן יִפְגַּעוּ בְּדַבָּר גַּם יֵשׁ בַּעֲלוּת סוּדוֹת לְעִתִּידוֹת גַּם יִתְבוֹנֵן מִכָּל קֶרֶבן סוּד הַתּוֹלְדוֹת וְהַחֲטָאוֹת וְהַמִּצְוֹת לְהַחֲיוֹת מוֹרֵי הַתּוֹרָה. וְטַעַם ויקרא אל משה אַחֵר וְלֹא יָכוֹל מִשְׁה שֶׁהַכּוֹבֵד קִרְאוּ מֵאוֹהֶל מוֹעֵד שִׁיבּוֹא שָׁם וְשֵׁם יְדַבֵּר עִמּוֹ וְהַכּוֹבֵד לִפְנֵים מֵהַפְּרִכָּה וְשֵׁם הָיָה מִשְׁה נִכְנַס כִּי כֵּן כְּתוּב וְהָ טַעַם וְתוֹמוֹנָה ה' יְבִיט. וְטַעַם לְהַזְכִּיר הַקְּרִבָּנוֹת קוֹדֵם הַמִּצְוֹת כִּי הַשְׁכִּינָה תִּשׁוּבָה אֶל מִקְוָמָה אִם לֹא יִשְׁמְרוּ תּוֹרַת הָעוֹלָה וְכֵן הָיָה וְחִלְלָה חִלְלָה לְהַצְטָרֵךְ לְעוֹלָה וְכֵן כְּתוּב אִם אֶרְעֵב לֹא אֹמַר לָךְ רַק יֵשׁ לוֹ סוּד:

ויקרא 1

Speak to the Israelite people,
and say to them: When any
of you presents an offering of
cattle to the LORD,
he shall choose his
offering from the herd or from the flock.

2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אָדָם כִּי־יִקְרִיב
מִכֶּם קָרְבָן לַיהוָה מִן־הַבְּהֵמָה מִן־הַבֶּקָר וּמִן־הַצֹּאן
תִּקְרִיבוּ אֶת־קָרְבַּנְכֶם:

רמב"ן על ויקרא

אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה אדם שיעור הכתוב הזה
אדם מכם כי יקריב מן הבהמה קרבן לה' מן הבקר ומן הצאן תקריבו
והענין בעבור שיצוה אחרי כן בקרבן העוף ובקרבן המנחה אמר כאן
כשיקריב אדם קרבן בהמה יקריב מאלה השנים ולא חיה ולא שאר
בהמות והנה זה לאו הבא מכלל עשה במקריב חיה כמו שאמרו
בזבחים פרק שלישי (לד) המעלה אברי חיה ר' יוחנן אומר עובר בעשה:

תקריבו מלמד ששנים מתנדבים עולה בשותפות
קרבנכם מלמד שהיא באה נדבת צבור היא עולת קיץ המזבח
הבאה מן המותרות לשון רש"י פירש הרב כן לומר שאם יתנדבו רבים
להביא עולה עולת השותפין היא מה בין שנים המשתתפין בקרבן ובין
עשרה ואלף שנשתתפו בו אבל קיץ המזבח הבאה מן המותרות לב ב"ד
מתנה עליהן ולפיכך היא עולת צבור והנה לדעתו כל עולה שיביאו רבים
חויז מן המותרות דינה כדין עולת השותפין וטעונה סמיכה בכלם ונסכים
קריבים משלהם ואולי לדעתו עולת העוף שהיא באה נדבת שנים ואינה
באה נדבת צבור וכן השלמים שאמרו בהם שהשותפין מביאין אותם
נדבה ואין הצבור מביאים אותם נדבה (תורת כהנים פרק טז ה) בכלן
יכולין הרבים להתנדב להם בתחלה דעולת השותפין היא נקראת ושלמי
שותפין הם נקראין ולא מעטו אלא שלא יביאו אותן מן הקופות ואפשר
שנאמר שאם רצו צבור להפריש בתחלה לנדבה ויגבו אותה כאשר יגבו
השקלים לתמידין ומוספין שתהיה נדבת צבור בעולת בהמה ואין בה
סמיכה שנתרבה מן הכתוב הזה וכל זמן שיתנדבו בו רוב ישראל היא
נדבת צבור ואינה בעולת העוף ולא בשלמים ומעוטן נדונין כיחידים והוא
העיקר:

רש"י על ויקרא

אדם כי יקריב מכם אדם כְּשִׁיקְרִיב; בְּקָרְבָנוֹת נִדְבָה דָּבָר הָעֵנִין:

אדם למה נאמר? מה אדם הראשון לא הקריב מן הגזל —
שהכל היה שלו — אף אתם לא תקריבו מן הגזל (ויקרא רבה):

הבהמה יכול אף חיה בכלל, ת"ל בקר וצאן:

מן הבהמה ולא כלה — להוציא את הרובע ואת הנרבע:

מן הבקר להוציא את הנעבד:

מן הצאן להוציא את המקצה:

ומן הצאן להוציא את הנוגח שהמית; כשהוא אומר למטה מן
הענין מן הבקר — שאין ת"ל — להוציא את השרפה (ספרא):

תקריבו מלמד ששנים מתנדבים עולה בשותפות:

קרבנכם מלמד שהיא באה נדבת צבור, היא עולת קיץ
המזבח, הבאה מן המותרות (שבועות י"ב):

אבן עזרא על ויקרא

מכם מאוחר וכן הוא אדם מכם כי יקריב קרבן וכמוהו רבים
או יהי מכם ממנוכם או יהיה מכם רמז להוציא את הגזל כי כן כתוב
שונא גזל בעול:

מן הבהמה יהיה הקרבן כלל ואחר כן מן הבקר ומן הצאן
שהם מין כבש ועז פרט גם מלת קרבנכם כלל:

ויקרא 1

If his offering is a burnt offering from the herd, he shall make his offering a male without blemish. He shall bring it to the entrance of the Tent of Meeting, for acceptance in his behalf before the LORD.

3אם־עֹלָה קָרְבָּנוֹ מִן־הַבָּקָר זָכָר תָּמִים יִקְרִיבֵנוּ אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד יִקְרִיב אֹתוֹ לְרִצּוֹנוֹ לְפָנַי יְהוָה:

לפני ה' וסמך. אין סמיכה בבמה (שם):

רמב"ן על ויקרא

אבן עזרא על ויקרא

אם עלה קרבנו. פרט ועול' מפורשת:

רש"י על ויקרא

זכר. ולא נקבה; כשהוא אומר זכר למטה — שאין ת"ל — זכר ולא טמטום ואנדרוגינוס:

מן הבקר. גדול או קטן אחר שמונת ימים ובעבור היות העולה קרבה כלה לגבוה היא מהנבחרת והזכר נבחר מהנקבה על כן אין בעולה נקבה:

תמים. בלא מום:

תמים. בלא מום ואחר שאמר יקריבנו פירש אל המקום אשר יקריב אותו כי יכנס בחצר אהל מועד:

אל פתח אהל מועד. מטפל בהקבאתו עד העזרה; מהו אומר יקריב יקריב? אפלו נתערכה עולת ראובן בעולת שמעון יקריב כל אחד לשם מי שהוא, וכן עולה בקליו, ומכרו החליון לצרכי עולות, והרי הן כלן עולות, ותקרב כל אחד לשם מי שהוא; יכול אפלו נתערכה בפסולין או בשאינו מינו, תלמוד לומר "יקריבנו" (ספרא):

לפני ה'. דבק בטעם עם אל פתח אהל מועד יקריב אותו:

יקריב אותו. מלמד שכופין אותו, יכול בעל כרחו, תלמוד לומר "לרצונו", הא כיצד? כופין אותו עד שיאמר רוצה אני (שם):

לרצונו לפני ה'. שיקריבנו ברצונו ולא באונס:

ויקרא 1

וְיָסַם יְדוֹ עַל רֹאשׁ הָעֹלָה וְנִרְצָה לוֹ לְכַפֵּר עָלָיו:

He shall lay his hand upon the head of the burnt offering, that it may be acceptable in his behalf, in expiation for him.

רמב"ן על ויקרא

וְיָסַם יְדוֹ בשתי ידיו כי מצאנו וסמך אהרן ובניו את ידיהם על ראש הפר (שמות כט י) וסמכו אהרן ובניו את ידיהם על ראש האיל (שם טו) ודרשו בו ידי כל יחיד ויחיד והנה היא בשתי ידיו ובשעיר המשתלח מפורש וסמך אהרן את שתי ידיו על ראש השעיר (להלן טז כא) ולא ידעתי אם כן למה כתב בכל שאר הסמיכות "את ידו" ואולי להוציא ממנו מה שדרשו (מנחות צג) ידו ולא יד שלוחו כי שמא היה במשמע "ידיו" להביא את שתייהן ולא נמנעט בו השליח אבל עכשיו שהסמיכה בשתי ידיו לא כתב לשון יחיד אלא למעט השליח שאף על פי ששלוחו כמוהו בשאר המקומות לא נדון כן בסמיכה ובתורת כהנים (אחרי פרשה טז כא) וסמך אהרן את שתי ידיו (ויקרא טז כא) מלמד שהסמיכה בשתי ידים בנין אב לכל הסמיכות שיהיו בשתי ידים:

וְנִרְצָה לוֹ לכפר עליו וְנִרְצָה על מה הוא מרצה לו אם תאמר על כריתות ומיתות ב"ד או מיתה בידי שמים או מלקות הרי עונשן אמור הא אינו מרצה אלא על עשה ועל לאו שנתק לעשה לשון רש"י וברייאתא היא בתורת כהנים (פרק ד ח) ואני תמה וכי היכן עונשן אמור כי הקרבנות בשווגין הן מרצין ונוכל לומר שיכפרו על חייבי מיתה בידי שמים שווגין ועל חייבי מלקות שווגין ועל חייבי מיתות ב"ד שווגין באותן שאין חייבין עליהם חטאת כגון מכה אביו ואמו ומקלל כשם שהחטאת מכפרת בחייבי כריתות שווגין ואולי בעבור שפירש הכתוב בחייבי מיתות ב"ד ובחייבי כריתות עונשן במזיד ובשווג ובפירש בחייבי מיתה בידי שמים עונשן במזיד למיתה ובחייבי לאוין למלקות ולא פירש בהם שום עונש בשווג נראה להם לחכמים שכל העונש שבהם פרשו הכתוב כי למה יפרש עונשן של אלו במזיד ובשווג ויפרש עונש האחרים במזיד ולא יפרש אותם בשווג ויאמר שיהא מחוייב להביא בהן עולה ולכך ראו שאין בחייבי מיתה בידי שמים ובחייבי מלקות אלא עונשן המפורש בהן במזיד אבל בשווג אין עליהם שום נשיאות חטא ואין צריכין רצוי כלל וזהו שאמרו "כבר עונשן אמור" שכל העונש שרצה להטיל עליהם כבר אמרו הכתוב אבל על עשה ועל לא תעשה הניתק לעשה המזידין שלא הזכיר בהם שום עונש ואי אפשר שלא יענש בהם בזה ירצה בעולה הזו אם יביאנה בנדבת נפשו ויתכן לומר כי בעבור שלא הזכיר בקרבנות הנדבה "לכפר עליו על שגגתו אשר שגג" כאשר בקרבנות החטא ואמר "ונרצה" היה לרבותינו במשמעות זוהי שיכפר על המזידים שאינם רצויים לפניו כי השווג אע"פ שחטא רצוי השם הוא אם כן אי אפשר לו לכפר על המזידים זולתי על עשה ועל לא תעשה שניתק לעשה שלא נזכר בהם עונש אלא שאינם רצויים למלך בעבור

שעברו על מצותו ובמה יתרצו אל אדוניהם בדורון הזה וראיתי באגדה בויקרא רבא (ז ט) תני רבי שמעון בן יוחאי אין העולה באה אלא על הרהורי עבירת הלב אמר רבי לוי מקרא מלא הוא והעולה על רוחכם היה לא תהיה (יחזקאל כ לב) העולה מכפרת על העולה על רוחכם וכן באיוב הוא אומר והעלה עולות מספר כולם כי אמר איוב אולי חטאו בני וברכו אלהים בלבבם (איוב א ה) הדא אמרה אין העולה באה אלא על הרהורי הלב והטעם שלפי שהוא חטא שאין מכיר בו אלא ה' לפיכך כולה כליל לה' ולשון "ונרצה לו" יחזור אל השם הנכבד הנזכר שיתרצה לו בקרבן הזה לכפר עליו מלשון ובמה יתרצה זה אל אדניו (שמואל א כט ד) ואור פניך כי רציתם (תהלים מד ד) וכן רבים ויתכן כי ונרצה כנוי לחטא שנרצה לו חטאו לכפר עליו מלשון כי נרצה עונה (ישעיהו מ ב) עד רצתה הארץ את שבתותיה (דחי"ב לו כא) והם ירצו את עונם (ויקרא כו מג) לשון השלמה ויתכן שהוא כענין הראשון כאלו העון רצוי לפני השם לא יחר אפו בו עוד:

רש"י על ויקרא

וְיָסַם יְדוֹ על ראש העלה. וְנִרְצָה לוֹ לְהִקְיָא עוֹלַת חוֹבָה לְסְמִיכָה וְלְהִקְיָא עוֹלַת הַצֹּאן (שם):

וְנִרְצָה לוֹ העלה. וְנִרְצָה לוֹ פָּרַט לְעוֹלַת הָעוֹף (שם):

וְנִרְצָה לוֹ וְנִרְצָה לוֹ. וְנִרְצָה לוֹ על מה הוא מְרַצָה לוֹ? אם תאמר על כְּרִיתוֹת וּמִיתוֹת בֵּית דִּין אוּ מִיתָה בְיַד שְׁמַיִם אוּ מִלְקוֹת, הָרִי עֲנִשָּׁן אָמור, הָאֵינוּ מְרַצָה אֱלֹא עַל עֲשֵׂה וְעַל לֹא שְׁנֵתָק לְעֲשֵׂה (שם):

אבן עזרא על ויקרא

וְיָסַם יְדוֹ היה נראה מהפשט שבידו האחת יסמוך כי דרך שעיר המשתלח איננו כדרך כל קרבן על כן שנה הכ' רק כאשר מצאנו המעתיקים שהעתיקו שכל סמיכה בשתי ידים סמכנו עליהם והגוף הקרב לכפר על העולה על הרוח יקרא עולה גם כן הקרב בעבור חטאת ואשם יקרא חטאת ואשם:

וְנִרְצָה לוֹ יפיק רצון מהשם:

וְנִרְצָה לוֹ לכפר עליו. וְנִרְצָה לוֹ להיות כופר עונש שיש עליו:

ויקרא 1

The bull shall be slaughtered before the LORD; and Aaron's sons, the priests, shall offer the blood, dashing the blood against all sides of the altar which is at the entrance of the Tent of Meeting.

וַיִּשְׁחַט אֶת־בֶּן הַבָּקָר לִפְנֵי יְהוָה וַהֲקִירֻבוּ בְנֵי אֶהֱרֹן
הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם וְזָרְקוּ אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב
אֲשֶׁר־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:

רמב"ן על ויקרא

ושחט והקריבו הכהנים מקבלה ואילך מצות כהונה לימד על השחיטה שכשרה בזר והקריבו זו קבלה ומשמעה לשון הולכה למדנו ששתיהן בבני אהרן לשון רש"י ואינו נכון אלא מדרש רבותינו (תורת כהנים פרשה ד ד) והקריבו זו קבלת הדם שאין לשון והקריבו קריבת הדם למזבח שהיא ההולכה אבל הוא לשון קרבן שיעשו מן הדם קרבן והוא לקבלו ולזרקו על המזבח כי הזכיר בבעל הקרבן הבאה וסמיכה ושחיטה ואחרי השחיטה הזכיר בני אהרן מיד אם כן אף הקבלה עצמה מצות כהונה ואינה אלא בכהן כשר ובכלי שרת וכל שכן הולכה וזריקה ועוד שהולכת האברים לכבש פסולה בזר שכן דרשו (זבחים ד) והקריב הכהן את הכל והקטיר המזבחה (פסוק יג) זו הולכת אברים לכבש אם כן אף הולכת הדם צריכה כהן בכיהונו:

רש"י על ויקרא

ושחט והקריבו, הכהנים מקבלה ואילף מצות כהנה — למד על השחיטה ששקרה בזה (שם):

לפני ה' בזרה:

והקריבו זו קבלה, שהיא הראשונה, ומשמעה לשון הולכה, למדנו שתיקה:

בני אהרן יכול חללים, ת"ל הכהנים:

את הדם וזרקו את הדם מה ת"ל דם דם שני פעמים? להביא את שנתערב במינו או בשאינו מינו, יכול אף בפסולים או בחטאות הפנימיות או בחטאות החיצוניות, שאלו למעלה והיא למטה, ת"ל במקום אחר דמו (זבחים פ"א):

וזרקו עומד למטה וזרק מן הקלי לכתל המזבח למטה מחוט הסקרא כנגד הזויות, לכו נאמר סביב — שיהא הדם נתון בארבע רוחות המזבח; או יכול יקיפנו בחוט, ת"ל וזרקו ואי אפשר להקיף בזריקה, אי וזרקו יכול בזריקה אחת, ת"ל סביב, הא כיצד? נותן שתי מתנות שהן ארבע (ספרא):

אשר פתח אהל מועד ולא בזמן שהוא מפרק (שם):

אבן עזרא על ויקרא

לפני ה' כמו עולת הצאן על ירך המזבח צפונה כנגד השלחן:

וטעם ושחט הכהן שישחטנו אחד וזרקו רבים את הדם וכן כתוב וימציאו בני אהרן:

וטעם אשר פתח אהל מועד להוציא מזבח הקטורת: